

LETO II. 1924	VIGRED DEKLIŠKI LIST	APRIL ŠTEV. 4.
---------------------	---------------------------------------	----------------------

UTRINKI. ZBRALA TADEJA.

Življenje ni popolnoma srečno, ker ni nebo, ne popolnoma nesrečno, ker je pot v nebo. *L. Poulin.*

Plemenite duše plačujejo zaupnost s hvaležnostjo, nizke pa s preziranjem. *Sienkiewicz.*

Mogoče se včasih zgodi, da trpljenje odvrne koga od Boga in ga pogrezne v obup; toda poleg enega takega slučaja se vsaj tisočkrat zgodi, da trpljenje odvrča od slabega in vodi k Bogu.

M. Moravsky.

Če hočeš, da ti zaupajo, pokaži zaupanje tudi sam vase in v svojo moč. *Detela.*

Žena je devetkrat močnejša od moža, mati pa devetkrat devetdesetkrat. *Cankar.*

Kakor nam je katera reč pri srcu, tako jo radi sodimo; zakaj pravo sodbo radi samoljubja kaj lahko izgubimo. *T. Kempčan.*

DVE SOBICI.

TADEJA.

Dve prav majhni sobici sta v vsaki dekliški duši. Prva je svetla, vsa od solnca ožarjena. Toplo in prijetno je v nji in stene so razkošno okrašene. Prav blizu je druga sobica. Odpri le vrata iz prve in stala boš v nji. Ni tako svetla kot ona prva, a vendar je lepa ta sobica, da bi človek vedno ostal v nji.

Kaj pomenita ti dve sobici v dekliški duši?

Prva je ljubezen. Ona brezmejna, tiha, vdana in čista ljubezen, znana dekletu samemu. Sam Bog jo je poslal stanovat v dekliško dušo, da dviga, krepi, tolaži, dela čudeže, kamerkoli stopi.

Včasih, v posebnih trenutkih, je ta tiha ljubezen tako silna in močna, da bi objela ves svet. Iz svojega bogastva bi delila vsem ljudem, bi sipala na vse strani, in zdi se, da se ne bi mogla izčrpati nikoli . . .

In druga sobica? Dekliško hrepenenje je. Hrepenenje je, ki pride sam Bog vedi odkod. Pride, preplete drugo izbico s svojimi srebrnimi strunami, ki brne tiho pesem o nekem daljnem, nepoznanem, nedosegljivem. Čudovita pesem je to in njeni zvoki valove v sobici. In tako lepa je ta sobica, da bi tujec ostrmel od začudenja, če bi mogel pogledati vanjo.

V svetih trenutkih stopi dekle v to izbico. S tihimi koraki stopi, da ne za glušijo zvokov rahle pesmi. Posluša drhtenje srebrnih strun, posluša pesem, a je ne more doumeti. In strune brne dalje . . .

Sestra! V moji duši sta ti sobici, v tvoji duši, v dušah nas vseh . . .

Pojdi včasih v prvo sobico, polno solnca, in oglej se v nji. Stopi v drugo sobico in poslušaj neznano pesem . . .

SREČANJE.

MIRA.

dgrnila je okna. Zavonjal je veter iz zadnjih rož. Lilasta luč je padla v izbo — svetla roka od daleč nekod.

Sklonila se je v večer. Razprla je dlani. Mehko jih je dvignila iz duše, kot v čakanje: Pride, pride luč pod večer — kdo ve odkod — v daljini zapoje — se dvigne — hipoma obstane pod nebom nekje — in pade sladko,

sladko naravnost v srce.

Senca rože visoke je zdrknila čez stezico.

Vztrepetala je: s cveta je padel list.

In prav tedaj je stopil v vrt. In tovariša ž njim.

In Marija se je odmaknila in zakrila oči: On. —

Začula je Martin glas, ki je pozdravljal.

Njihov odgovor. Vstopili so. Sedli. In prisedla je k njim. In ni rekla ničesar.

Marta srčna je govorila in so se radovali in so se zagnili v svetlo smejanje drobnih veselih besed.

In jim je bilo dobro tako.

Marija pa je bila tiha. Nad srcem njenim se je sklenilo dvoje rok v svetel obok.

Govoril je njej, samo njej — med vsemi, ki so se radovali. V njeno dušo je govoril globoko.

Poklical jo je: Marija.

In zašepetala je: Kristus.

In potem ji je dejal: Žena.

In potem: Deklica.

In potem se je nasmehljal in je rekel: Otročiček.

In je odšel.

In njegova tovariša ž njim.

Marta jih je spremljala. Marija pa je ostala tiha. Luč je padala sladko, sladko naravnost v srce . . .

Marija se je sklonila globlje v večer. In bila je žena in deklica in otročiček in Kristus ji je govoril.

SPOMINČICA.

† ANICI G. — A. BOŠTELE.

1.

Pravijo, da sem bolna — —
Nič ne vem —

Toda pri nas je pomlad!
Gore kipijo v sili življenja,
gozdi šumijo, polni drhtenja
in vsako jutro
ptička mi poje pod oknom.

Še malo
in zvon bo iz lin
mogočno oznanil:
vstajenje!

2.

Zadnjič sem pred ogledalom postala
in sem zatrepetala — — —

Od kdaj je blede moje lice
in motna senca pod očmi
kot temán oblak nad žitnim poljem?

O, kako sem slaba! —
V prsih me duši — —
Le oko mi še gori
kot je gorelo svoje dni.

3.

Dobra roka
šopek rož mi je poslala
za slovo.
Ah, in jaz še nisem grede izkopala
in še nisem rož nasejala — —
Bele narcise je slana umorila,
še rožmarina nisem zalila — —
Dragi, kako ti bom šopek povila,
kadar odidem — — — ?

4.

Solnce, solnce nad goro,
malo še
in bo zašlo!

5.

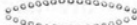
Mamica, hitro!
Belo obleko mi prinesite!
Prosto naj zlati lasje valovijo,
vrtnico belo vpletite mi v njé,
lučko mi dajte v roké!

— — — — —
Kako ubrano zvonovi pojó — — —
že gredó, že gredó! —

6.

Sama sem zdaj — — —
Le rože na moji gomili cvetó,
oblački veslajo čez sinje nebo
in veter tih
kot daljni vzdih
se s travo igra — — —

Kupe življenja nisem izpila,
komaj sem ustnice omočila;
komaj pomlad sem zazrla,
pa sem umrla!

POMLADI.

ZVONA PRIMČEVA.

Bližaš se. Tvoj dih je zavel nad nami. In glej, v sinjini azura so se razgubile zadnje zimske megle in zablestelo je vse v pramenih solnca. Vse se giblje živeje, vse čuti v sebi sladkost prerojenja in novo čilost.

In vidim starko onemoglo. Tudi v njenih polmrtvih očeh je zablestelo in usmev življenja ji je legel okoli usehlih usten. Ni več tista betežna starka. Čuti se mlado kot v onih lepih solnčnih dneh ko so bila njena okna polna ognja, nageljnov in rožmarina, ko se je razlegalo po vasi prešerno vriskanje fantov...

In vidim mater. Na rokah ji je edino dete. V očeh ji čitam veselje, ljubezen. Vsa ona velika, edina, čista ljubezen, ki ne pozna mej in zaprek, blesti v njih. Obrazek otroka je zardel pod zadnjimi sledovi prestane mučne bolezni. Velike jasne oči zro v ljubeče materine. Usteca se smehljajo. Materino veselje je brezmejno. Koliko je pretrpela v trdih zimskih nočeh ob detetu! V njegovih umirajočih očkah je videla veliko hrepenenje in neutešno željo, željo po solncu...

A zima, ledena in mrzla, ji ni hotela dati solnca. Detetu so umirale oči, hrepenenje je rastlo.

In ni je stvari, ki bi je ne dosegla ljubezen in molitev matere. Po nočeh in dnevih upov, strahov in vročih prošenj — ji je zažarelo veselje...

Od nekod se je dvignila bela ptica pod nebo. Njena glasna pesem se izgublja v sinjini. —

○○○○●○○○

ŽENSKI NARAVNI POKLIC.

OSNUTEK PREDAVANJA NA ORLIŠKEM TEČAJU V LJUBLJANI 1923. GOVORIL DR. ANT. BRECELJ.

(Konec).

Usodna je tudi splošno razširjena zmota, da je žena že kar od narave usposobljena za svoj naravni poklic. Res ima telesne in duševne zmožnosti zanj, a te zmožnosti mora razviti in uriti, pridobiti si mora dejansko sposobnost.

Predvsem ji je treba zdravja in sicer prav trdnega zdravja. Naj nobena ne misli, da je zakon zdravilo za kakršnokoli bolezen ali bolehnost. Zahteve, ki jih stavi zakonsko življenje na ženo, so zelo visoke, zmaguje jih brez lastne škode in brez škode za potomstvo samo krepka in zdrava žena. Zato je naloga ženske odgoje, da se dekliško telo čimbolj okrepi in utrdi. — Najbolj škodljivo za mlado, razvijajoče se telo je posedanje po zaprtih prostorih, v šolah, učilnicah, delavnicah i. t. d. Gibanje in delo v prosti naravi je najboljšo sredstvo, da se telo čvrsto razvije. Kmetška dekleta imajo v tem pogledu najugodnejše razmere. Drugim dekletom je treba gibanje v prosti naravi preskrbeti. Orliška organizacija naj ima ta delokrog vedno pred očmi! Čimbolj upostavimo stike s prosto naravo, tem več zdravja in veselja bo v nas.

Za zakon treba mnogo temeljitega znanja. Marsikatera nevesta si misli, da bo že kako zadela in se sproti naučila, kar ji bo trebalo v zakonskem stanu. Ta zmota se kruto maščuje na nji sami. Vsak mož hoče imeti doma red in snaznost, le zadovoljen želodec in udobno bivališče ga ohranita pri dobri volji in doma, sicer zapade prej ali slej zapeljivostim krčme in njenega življenja. Ko pa začne mož bolj ceniti krčmo ko svoj dom, takrat se začenja za ženo pravi pekel. Nered-kokrat po njeni lastni krivdi

Koliko znanja treba mladi ženi samo za gospodinjstvo, kaj še le za nego in vzgojo otrok!

Žena je po svoji naravi tudi poklicana čuvarica zdravja svojim otrokom in vsej družini. Koliko znanja ji treba tudi v tem pogledu!

Odkod pa naj mlado dekle nabere toliko obilico raznovrstnega znanja?

Blagor onemu dekletu, ki pomaga doma svoji materi pri njenih poslih, tekom kratkih let se izvežba v vseh opravilih, ki jo čakajo kasneje kot samostojno gospodinj. Pametno dekle bo seveda vse svoje znanje skušala razširiti in poglobiti s prebiranjem primernih knjig, poslušanjem predavanj in obiskovanjem raznih tečajev in šol. Nikdar ne bo pametno dekle zamujalo prilike, da se čim bolje izvežba in izобрази v vseh strokah, ki so ji kot zakonski ženi potrebne, nikdar ne bo imela znanja preveč.

Sevé, vsa dekleta niso tako srečna, da bi mogla imeti vso to življenjsko šolo doma, ali ker njihove matere ne utegnejo ali ne znajo dajati povoljnega poduka ali pa ker morajo same, komaj so otroškim letom odrasle, za zaslužkom. In vendar je tako šolanje neobhodno potrebno za vse, ki hočejo biti srečne in zadovoljne zakonske žene. Marsikatero dekle se nauči, česar ne more dati rodna hiša, v službi pri dobrih družinah; druge bi morale, predno vstopijo v zakon, obiskovati primerne gospodinjске šole. Brez učenja ni znanja, brez znanja ni mogoče izvrševati nobenega poklica, najmanj pa tako važnega, kakor je ženski naravni poklic.

Ker je med našim narodom toliko mladega ženstva, ki nima doma dovolj odgoje za ženski življenjski poklic, bi bila pred vsem naloga šolske uprave, da ustanovi — kakor za dečke kmetijsko ali obrtno nadaljevalne šole — tako za dekleta gospodinjске šole, kjer naj se deklice poučujejo in vežbajo v vseh strokah bodočega naravnega poklica. Vodilno nalogo imej tudi orliška organizacija pri ženski odgoji, neizmerna korist za ženstvo samo in za ves naš narod bi zrasla iz takega smotrenega prizadevanja. Vsaj opozarjati bi morala orliška organizacija svoje članice in po njih ves naš ženski naraščaj, da pomenja zakon za vsako zakonsko ženo le tedaj življenjsko preskrbo, ako bo tej svoji življenjski nalogi kos, sicer bo to zanjo strašno breme, ki jo bo strlo.

Kaj pa one mlade žene, ki se ne marajo ali ne morejo poročiti in s tem prevzeti svojega naravnega poklica? Kaj naj počno, da bodo mogle živeti? Res je, nobeno dekle, tudi iz najbolj premožne in odlične hiše, ne ve, kaj jo čaka v življenju. Zato je prav, da se poleg te splošne in vsem potrebne izobrazbe izuri v kakem poklicu, ki ji omogoča samosvoje življenje. A ta poklic bodi čim bližji in sorodnejši prvotnemu naravnemu poklicu. Vse panoge gospodinjstva, nege, izreje in odgoje otrok, bolniške strežbe, poučevanja ženske mladine in mnogo drugih poklicov je, ki bodo nudili neporočenim ženskam dovolj dela in jela.

Dekletu, ki nima posebnega veselja za redovni stan, je zakon vzor, ki ga želi doseči. Ta želja je gotovo pametna, ker je v naravi utemeljena. Kot zdravnik, ki poznam življenje precej globoko, vas bi hotel posvariti; Ne poročajte se za vsako ceno! Ne zaupajte se nikdar človeku, ki je vdan kaki strasti, pijančevanju ali razbrzdanosti. Kdor zanemarija dolžnosti do Boga in sebe, imel vas bo za deklo, sužnjo, igračo svoje strasti. Jedle boste grenkejši kruh, kakor ga ima zadnja hribovska dekla. Ker poznam žensko življenje, ki je v zakonu nepretrgana veriga osebnih žrtev in trpljenja, bi jaz kot moški s svojo življenjsko skušnjo, ako bi bil mlado za zakon zrelo dekle, odklonil vsakega snubca, tudi če bi imel devet kraljestev, ker jaz s svojimi močmi ne bi hotel in mogel nositi tolikega bremena, kakršno je v resnici naravni ženski poklic.

ZA KRUHOM.

POVEST. — POLJSKI SPISAL HENRIK SIENKIEWICZ.

(Dalje.)

enadoma se je ladja silno stresla, prav kakor bi vztrepetala pred nečem strašnim. Pločevinasta posoda, ki je ležala okoli, je turobno zazvenčala, plameni v svetilkah so se brzo vzpeli in zablisnili močneje, nekaj prestrašenih glasov je spraševalo:

„Kaj je to? Kaj je to?“

Toda odgovora ni bilo. Drugi pretres, silnejši od prvega, je zadrgetal skozi ladjo. Njen rilec se je bliskoma pognal kvišku in bliskoma padel v globočino, obenem je valovje gluho udarjalo po okroglih okencih na steni.

„Vihar prihaja“, je šepnila s prestrašenim glasom Maruška.

Tedaj je nekaj zašumelo okoli ladje kot gozd, v katerega plane vihar; zatulilo je kot čreda volkov. Veter je navalil enkrat in dvakrat, položil ladjo postrani, nato jo zasukal okrog, dvignil kvišku in jo treščil v brezdno — — —

Razlegel se je šum, pok, lopotanje vode, ki se je razlivala preko krova, krik žensk in plač dece, hlastanje za predmeti, a sredi te zmešnjave in kaosa je bilo slišati zgolj presunljivi žvižg piščalk in od časa do časa gluho topotanje mornarjev, ki so begali po gornjem krovu.

„Gospa čenstohovska!“ je šepnila Maruška.

Rilec ladje, v katerem sta se oba stiskala, je zletaval v višino in padal kot ob pamet. Četudi sta se oprijemala krajnic posteljnakov, je tako stresalo ž njima, da sta včasih butala ob stene. Tuljenje valov se je še stopnjevalo, škripanje v stropu je postalo tako strašno, da se je zdelo — vsak trenutek se morajo tramovi in deske s treskom razleteti.

„Drži se, Maruška!“ je kričal Lovrenc, da bi prevpil burjo, ali kmalu je njega samega in vse druge stisnila groza za grlo. Otroci so nehali jokati, ženske kričati, vse prsi so se zgolj v hitrih sunkih oddihavale, roke so pa z vso silo grabile za raznimi nepremičnimi predmeti.

Steklost viharja je neprenehoma rasla . . . Oljne svetilke so začele v dvorani ugašati. Bilo je temnejše in temnejše, Lovrencu in Maruški se je zdelo, da že prihaja smrtna temina.

„Maruška“, je začel kmet s pretrganim glasom, ker mu je primanjkovalo sape, „odpusti mi, da sem te zavedel v pogubo. Že je prišla najina zadnja ura. Ne bova več gledala sveta z grešnimi očmi. Nimava spovedi, ne svetega olja, ne bova ležala v zemlji, iz vode bova šla na strašno sodbo, nesrečnika!“

Ko je tako govoril, je Maruška razumela, da ni več rešitve. Različne misli so ji rojile po glavi, a v duši ji je nekaj kričalo:

„Jasko, preljubi Jasko, ali slišiš ti mene v Lipincah?“

ln tako kruta bol ji je stisnila srce, da je začela glasno ihteti. Ihtenje se je razlegalo v tej dvorani, kjer je vse molčalo, kakor pri kakem pogrebu. Iz kota je kriknil glas: „Still!“, pa spet utihnil kot preplašen vsled lastnega jeka. Tedaj je steklo svetilke zopet padlo na tla in plamen je ugasnil. Bilo je še bolj temno. Ljudje so se stiskali v en sam kot, da bi bili bliže drug drugega. Groza molčanja je vladala vsepovsod, ko je nenadoma jeknil Lovrenčev glas:

„Kyrie elejson!“

„Christe elejson!“, je jokaje odgovorila Maruška.

„Kriste, usliši nas!“

„Oče nebeški, Bog, usmili se nas!“ —

Tako sta oba molila litanije. V temni dvorani je glas starega in odgovarjanje deklice, pretrgano od joka, brnelo s čudno slovesnostjo. Nekateri potniki so od-

krili glave. Po malem je plač deklice pojenjal, glasovi so se umirili, razjasnili. Zunaj jim je kot za spremljevanje tulila burja.

Nenadoma je jeknil krik med onimi, ki so se nahajali bliže vhoda. Voda se je s šumenjem razlila po vseh kotih. Ženske so zavreščale in se vzpenjale na ležišča. Vsem se je zdelo, da je prišel konec.

Trenutek pozneje je prišel službujoči častnik v dvorano. V roki je imel svetilko in je bil ves premočen in v obraz zaripel. S kratkimi besedami je pomiril ženske, češ da je voda samo slučajno vdrla in da nevarnosti ni posebne, ker se vozijo po odprtem morju. — Tako je minila ura, dve.

Vihar je postajal bolj in bolj divji. Ladja je škripala, postavljala se na glavo, počepala v globino, prekopicala se na obe strani, toda utonila ni. Ljudje so se pomalem upokojili in deloma plegli po ležiščih. Poteklo je spet nekaj ur. Skozi zamreženo, visoko v steno vdelano okno, je začela prodirati motna svetloba. Na oceanu se je delal dan, blede, plah, kakor prestrašen; toda prinašal je mnogo tolažbe in novih nad. Lovrenc in Maruška sta odmolila vse molitve, ki sta jih znala na pamet, zlezla sta na svoja ležišča in zaspala globoko spanje.

Prebudil jih je šele zvonček, ki je vabil na obed. Toda jesti nista mogla. Glavi sta jima bili težki ko svinec. Lovrencu je bilo huje ko deklici. Njegova otopela glava ni mogla ničesar sprejeti vase. Nemec, ki ga je bil nagovarjal za voljo Amerike, mu je kajpada pravil, da bo treba čez vodo, toda nikoli bi ne bil verjel, da je ta voda tako široka, da je pot preko nje tako dolga. Da je vedel, kako velikansko je morje, ostal bi bil v Lipincah. Poleg tega se je še ena misel vsa nemirna kotljala po njegovih možganih: ali ne drvita njegova in dekletova duša naravnost v pogubljenje? Ali ni greh za katoliškega človeka iz Lipinc, da se spušča v tako nevarnost, da mora že celih pet dni in pet noči iskati drugega brega, če je sploh kje tisti drugi breg? Njegova obupnost je imela v teku sledečih sedem dni še narasti. Saj je trajal vihar celih 48 ur, potem se je šele pretrgalo v oblakih. Zopet se je ojunačil, da je stopil z Maruško na krov. Morje je bilo še vedno vzvalovano in je pljusalo visoko na ladjo. Ob pogledu na brezdanje globine, ki so nemirno valovile po razburkanem vodovju, jima je bilo zopet jasno, da jih le božje varstvo, nikakor ne človeška umetnost, utegne rešiti preteče pogube.

Končno se je popolnoma zvedrilo. Toda dan je mineval za dnem, in okoli ladje še vedno voda in spet voda; zdaj zelena, zdaj modrikasta, z nebesom se zlivajoča. Po nebu so poletavali od trenutka do trenutka beli oblaki, pordeli pod večer, in so se vlegali spat na daljnem zapadu. Ladja se je podila za njimi. Lovrenc je resnično začel verjeti, da to morje ne pozna kraja, ojunačil se je in vprašal. Snel si je rogato čepico, se priklonil globoko mimoidočemu mornarju in rekel:

„Milostni gospod, ali se bomo kmalu prepeljali?“

O, čudo! Mornar ni prasn timer glasen smeh, temuč je postal in poslušal. Na njegovem od vetra zariplem obrazu se je poznalo, kako se mu skuša misel nečesa spomniti, kar ni našlo takoj prostora v njegovi zavesti. Čez trenutek je vprašal:

„Was?“

„Ali skoraj pridemo na suho, milostni gospod?“

„Dva dni, dva dni,“ je s težavo ponovil mornar in kazal dva razprta prsta.

„Zahvaljujem se pokorno.“

„Odkod ste?“

„Iz Lipinc.“

„Was ist das Lipinc?“

Maruška, ki je med pogovorom prišla bliže, je globoko zardela, pogledala boječe mornarja in rekla s tenkim glasom kot govore vaška dekleta:

„Iz Poznanja sva, gospod.“

(Dalje sledi)

PRAVO IN NEPRAVO SOČUTJE.

DR. MALKA SIMČEVA.

Delikokrat se zgodi, da postanemo neprostopoljne priče kake nezgode. Pri vsakdanjem delu je že tako: zdaj se kdo vreže, vseka, zdaj zopet pade in se potolče do krvi. Včasih ni nič hudega; kri se ustavi in ponesrečenec se obveže sam, brez tuje pomoči. In vendar imamo že ob takih dogodkih priliko opazovati, kako pojmujejo ljudje dolžnost sočutja in dejanske pomoči napram bližnjemu. Zlasti se odlikujejo v tem oziru ženske. Namesto da bi pristopila, pomagala ustaviti kri in obvezati rano, stoji ob strani, stoka in jadikuje, češ, zakaj se je moralo to zgoditi! Kaj šele, če se je zgodilo kaj hujšega! Za noben denar vam ne gre blizu! In zakaj ne? Zato, ker se ji ranjenec smili in ne more gledati krvi!

Res je, da je pogled na krvavečo, zlasti večjo rano neprijeten in nas strese. Srce nas boli, ko vidimo trpeti človeka, ki ga je zadela nesreča. To je naravno in zelo grd značaj bi kazal tisti, ki bi brez pomilovanja zrl na trpečega. Toda sočutje je dvojne vrste. Nekateri jadikujejo in stokajo, z gostobesedno zgovornostjo tožijo nad nesrečo, da bi pa pristopili in pomagali — tega ne! To bi bila prevelika žrtev za njihovo rahločutno srce! Rajši pustijo reveža kakor je in zadostijo svojemu sočutju s tem, da z nepotrebnim jadikovanjem begajo sebe in ponesrečenca. Ali veste, da je ta način sočustvovanja pogosto le izraz sočutja s samim seboj, ne s ponesrečenim ubožcem? Le poslušajte jih, pa boste videle, da je res tako. Smisel pomilovalnih besedi je tožba, češ, zakaj moram ravno jaz biti vedno zraven, kadar se kaj zgodi, zakaj doleti samaritanska dolžnost ravno mene, ki se tako bojim vsake stvari, ki ne morem videti krvi — in podobno.

Tako sočutje je samoljubno in ni na mestu. S tem sočutjem ponesrečencu nič ne pomagamo.

Pravo dejansko sočutje je kratkih besedi in hitrih rok ter je po svojem bistvu nekaj junaškega. Pomisli: klub neprijetnemu občutju si premagala notranji odpor in strah, pa pomagala po svojih močeh. Storila si s tem dvojno dobro: pomirila si ponesrečenca in mu nudila pomoč. Tvoja tiha dejanska skrb je vplivala nanj bolje kot ne vem koliko besed v neprimernem trenutku. Sama sebi pa si pridobila zavest, da si storila dobro delo. Od golega pomilovanja brez potrebne samaritanske pomoči tega notranjega zadovoljstva ne boš imela nikdar.

Pa porečeš: saj bi rada pomagala, pa ne vem, kako bi. Ta izgovor je precej jalov. Za tiste vsakdanje poškodbe, ki jih imam v mislih, veš gotovo pomoč. Saj ni treba, da bi bila rana strokovnjaško obvezana; dovolj je, da jo očistiš in obvežeš s snažno krpo. Potem se bo že našel kdo, ki se na take reči bolje razume kot ti; ta bo dovršil in izpopolnil tvoje delo. —

Podobno kot pri ranah zahtevajo hitro dejansko pomoč tudi nekatera nenadna obolenja, n. pr. slabost, omedlevica in druge. O priliki spregovorimo o njih obširneje.

Omeniti hočem še opazko, ki jo pogosto čujemo: Jaz nimam srca, da bi mogla to ali ono storiti; meni se vse preveč smili“. Trpek odgovor se mi vsiljuje: a tako srce pa imaš, da pustiš ubožca v potrebi brez pomoči, ko bi mogla in morala pomagati?!

Pokažimo svoje sočutje tam, kjer je na mestu in na tak način, da bo prizadetemu v korist, — potem ravnamo po pravilih prave, dejanske ljubezni. —

LJUBIMO UBOŽCE!

MALKA MARINKOVA.

ovo življenje je dahnila naša „Vigred“ med slovenska dekleta. Začele so vstajati, živeti, hrepeneti po nekem novem, neznanem, pa vendar deklinskim dušam tako domačem — prav njihovem svetu. Prisrčno in prikupljivo jih vodi „Vigred“ v njihov svet, budi v njih lepa, plemenita čustva, ki tiho pozvanejo v mnogih dušah mladenk. O, vse lepo in plemenito naj se vzbudi v nas, naj se okrepi in razcvete, naj se — udeležuje!

In dajmo tudi drugim spoznati ona skrivna vratca, koder prihaja notranja sreča in tiho zadovoljstvo v naše srce. Poiščimo v sebi tisti ključek in prav gotovo bomo z njim odprle marsikatero mračno in zapuščeno temino tujega srca, da bo tudi ondi zasijalo novo življenje.

V naravi žene je, da tolaži, briše solze, pomaga. Starčki, starke, pohabljeni, bolniki — vsi naj najdejo v nas toplo, na stežaj odprto srce. Želela bi za danes, da posvetite z menoj teh par vrstic našim dnevnim prosjakom.

Pač poznate te uboge ljudi, ki trkajo dan na dan na vaša vrata in stegajo roke po milodaru. Kar nadležni so nam dostikrat, ko ropotajo po veži, saj pri obilnem delu in letanju semintja nimamo časa, da bi se ukvarjale z njimi. Hitro jih odslovimo z borno kronico, zraven jim morda komaj še privoščimo kratek pogled, ki ni Bog ve kako prijazen...

Toda premislimo nekoliko življenje naših beračev! Ali ti starčki in starke tako radi hodijo od hiše do hiše — s svojimi starimi neokretnimi udi? Ali so morda ljudje tako prijazni, da jih ti ubožci zato tako pogosto obiskujejo? Ali je taka prijetnost spati po hlevih in steliščih — — —? O, pač bi tudi ti primorani potniki rajši sedeli v topli izbici pri polni skedi... Ne bi nadlegovali ljudi po hišah, ki so dostikrat tako trdi, trdi.

Zakaj bi jim ne stopila vsaj ti nasproti z ljubeznivim pogledom, s tolažilno besedo, z odprtimi rokami? Nihče ni tako ubog, da bi ne mogel ničesar dati. Nekaj prav gotovo imaš in če drugega nimaš, povabi ubožca, da posedi nekaj minut v izbi, naj ti pove, kako mu je hudo, kaj ga boli, odkod je, kakšna nesreča ga je privedla do beraške palice. Tudi tako poslušanje je dar, velik dar, ki mu bo storil dobro in ga bo dušno pokrepčal.

Kako neprijetno me je nekoč zadel tale slučaj. Ubog berač le prišel v premožno hišo prosit milodara. Bilo je ravno poldne. Na štedilniku je vrelo mleko in drugih jedil se je že hladilo v izobilju. „Nimam nič in ne morem nič dati“, se je obregnila gospodinja. — Zelo me je zbolelo. Slučajno nisem imela sama prav ničesar v žepu. Ko je prosjak odšel, sem poprosila gospodinjo, naj mi posodi 20 kron. Zaslutila je mojo namero, poklicala berača nazaj in mu postregla z mlekom in kruhom. Potem se je proti meni opravičevala, češ, koliko beračev jo obišče vsak dan, gotovo najmanj deset. Jaz sem pa prav dobro vedela, da še pet ne...

Neki očanec mi je pravil: Tale berač je malo neumen in ima polno tistih sitnih živalc. Vse se ga boji, povsod ga odganjajo. Zaide seveda včasih v kak hlev, pa ga neusmiljeni ljudje zapode magari v temno noč. Jaz ga pa rad prenočim, kadar pride k nam. Rečem mu: Vzem si tamle listja in ga nesi v hlev. Priredi si udobno ležišče in si odpočij. — Zjutraj mu spet naročim: Sedaj odnesi vse to listje tja na gnojišče in skrbno vse počedi za seboj. Berač je vselej rad ubogal in očanec mi je zatrjeval, da ni nikoli ničesar našel od njega. Pa je imel ubožec tega dobrega moža tudi iz srca rad. Znala sta si pomagati in sta bila oba — srečna.

Tisti beraček še živi, očanec je že odšel po plačilo. Je li našel njegov prijatelj na zemlji družega takega očanca —?

Poznam gospodinjjo. Večkrat grem ž njo po cesti. Spremlja naju njena petletna hčerka. Če se zgodi, da srečamo berača, pocuka malo dete mamico za krilo in prosi daru za ubožca. Ko ga je dobila, vsa srečna razveseli ž njim berača. Ali ti ne zasije oko od veselja ob tem malem darovalcu? Kako mora to nedolžno srčece šele ogreti utrujenega starca ali starko!

Vprašala sem mamico: Kako da ima Anica tako rada berače? „O, k temu sem jo zmerom navajala. Moji otroci morajo biti dobrosrčni, usmiljeni, tega jih učim vedno in povsod“.

Čast taki materi, srečni njeni otroci!

Spominjam se svoje učiteljice, blage gospodične, ki nas je pogosto opominjala: Berače morate radi imeti. Darujte jim včasih od svoje malice, pozdravljajte jih. Če je prišel tak ubožec trkat na vrata našega razreda, ga ni odgnala, češ, tukaj je šola in se ne sme motiti pouk, temuč je porabila priliko, da nas je učila usmiljenja do ubogih.

Njen nauk in tudi zgled je zelo vplival na nas. Kar kosali smo se včasih otroci, kdo bo hitreje rekel beraču na cesti „dober dan“ in mu dal kosce sebi pritrzanega kruha.

„Kar se je Janezek naučil, to Janez zna“. Kdor je svoje ali tuje otroke ob beraču na cesti ali ob domačem pragu učil ljubezni do bližnjega in nesebične darežljivosti ter dejanskega sočutja s tujo bedo, mu je dal za vse čase najzanesljivejšo podlago za — „socijalno vzgojenost“. Bolj bo držala ta podlaga kot cela vrsta učenih knjig in izvrstnih predavanj o socijalnem čutu v poznejših letih.

Res je pri dobroti treba tudi gledati, je li obdarovanec našega daru vreden. Toda kdor se preveč na to potrebo sklicuje, kaže, da nima ravno mnogo srca. Vedno je lepši značaj tisti, ki ima bolj usmiljeno srce kot računajočo pamet. Tvoja preobilna radodarnost morda včasih škoduje drugemu, preobilno premišljevanje o vrednosti in nevrednosti beračev pa utegne škodovati tudi tebi, ker te utegne zapeljati — v skopost. Zato naj bi bil eden prvih sklepov mladih gospodinj, ko stopajo čez prag novega doma: Iz te hiše ne bo odšel noben berač — brez daru.

ŽENA KOT ČEBELARICA.

ANGELA SLOVENČEVA.

(Konec).

Iz dveh rojev sem prišla polagoma na 25 močnih panjev, ki mi delajo vsako leto novo veselje. Vdeležila sem se tudi čebelarске razstave l. 1922 v Ljubljani, kjer sam spoznala marsikakega vnetega čebelarja in čebelarico iz Slovenije in Hrvatske.

Med pogovori je marsikdo povdaril, da bi se morale zlasti žene in hčere čebelarjev bolj zanimati za čebelarstvo, da bi mogle v slučaju potrebe nadomeščati može in očete ali brate. Največ čebelarjev je med duhovniki, učitelji in kmetovalci. Kolikokrat, zlasti ob času rojenja, se zgodi, da čebelarjem primanjkuje urice za ogrebanje rojev; koliko dragocenih svatovščin se izgubi, ako ženske pri hiši nimajo nobenega praktičnega umevanja za te reči. Zgodi se tudi, da napoči kak prav ugoden dan za zelo važno opravilo pri čebelah, n. pr., da jim razširiš gnezdo ali odvzameš z medom napolnjeno satje in nadomestiš s praznim. Čebelarja ni doma, ti ničesar ne znaš, drugi dan pa nastane slabo vreme in nujno delo je treba v veliko škodo hiše odložiti za dolge dneve, morda tedne.

Sicer pa se čebelarjenje izplača ženski tudi na druge načine. Saj je to delo tako prijetna zabava, eden izmed najplemenitejših naravnih športov, ki ti odpira vsak dan nove vidike in — „last not leat“ (zadnje ni najslabše) kot pravi Anglež — ki ti povrne tvoj trud tudi gmotno, ako razumeš svojo stvar. Posebno prav pride praktično znanje čebelarstva ženskam v slučaju smrti domačega čebelarja, očeta, moža ali brata. Kolikokrat prodado ženske pod ceno dragoceno blago, o katerem same nimajo nobenega pojma. In vendar bi bil dohodek iz čebelnjaka lahko krasna opora za vdovo ali zapuščeno hčerko, ko bi si bili za časa pridobili potrebnega znanja. Zato nujno svetujem tovarišicam, ki že imate čebele doma ali pa pri sosedovih: Pozanimajte se ob nedeljah nekoliko zanje, da vam ne bo kranjska, po vsem svetu slavna čebela španska vas.

Odkar so mi umrli stariši, sem si izbrala čebelarstvo za svoj glavni življenski poklic. Želim, da bi postale čebelice še marsikaki moji tovarišici, kar so postale meni: vir veselja in zadovoljnosti, ki mi je pomagal že iz marsikake gospodarske zadrege. Hvalim Boga, ki mi je navdihnil misel, da sem si kupila prva dva roja.

Nekaj časa sem se pečala z načrtom, da bi vzgajala matice v večjem številu za prodaj; a prepričala sam se, da se za enkrat to še ne izplača v mojem kraju. Zato pa si vzgojim vsako leto potrebnih mladih in zlahtnih matic za svoj čebelnjak, pri čemer imam mnogo dušnega veselja, pa tudi izplača se. Kajti močne panje dobiš le, ako imaš prvovrstne in mlade matice v njih. Kako se veselim vsako poletje, kadar prihajajo mlade, krasne matice na dan. Seveda uporabljam v ta namen zlasti matične stolpice najizvrstnejših panjev, ki slučajno roje, a sicer nimajo prehudega nagnjenja do te budalosti. Smelo trdim: Kakor je čebelarstvo poezija kmetijstva, tako je izreja matic poezija čebelarstva.

Tovarišice, imejte pogum. Jaz in mnogo drugih čebelaric po svetu smo vam porokinje, da je čebelarstvo tudi primeren ženski poklic. Če sede roj na zoparno mesto, ne bo težko za taj slučaj dobiti vam moške pomoči, magari krepkega dečka, da spleza gori, potem, ko ste mu dobro dopovedale, kako naj ravna. Prepričana sem, da pojde tudi drugim tovarišicam, kakor se je zgodilo meni: da ne bodo hotele več pustiti čebel, ko so se jih enkrat lotile. Čim več vpogleda in umevanja boste dobile za čudoviti narod čebel, toliko bolj bo raslo vaše veselje nad njim. In ali ni za vas država, ki jo na vzoren način vlada žena-kraljica (matica), prav nič privlačna sila?

Dve prošnji. *Upravništvo lepo prosi vse naročnike in naročnice, ki še niso poravnale naročnine, da to takoj store. Naj se blagovolijo poslužiti priloženih nakaznic!*

Uredništvo prosi vse častite bravke in g. Opazovalca oproščenja, da je v tej številki izostala javna tajnost. Bile so nepremagljive ovire in gdična Beatka-flegmatka se je vdala in bo počakala majniške „Vigredi“. Saj ima potrpežljiv temperament.

NAŠA ORGANIZACIJA.

Spanje in življenje. Splošno priznано je, da je mladina naše največje upanje. Ako zane-marimo njeno vzgojo, bo zrasel iz nje slaboten, že v jedru bolan rod. Razveseljivo je zato, da se za vzgojo in zaščito mladine zanima vsa javnost. Ustanavljajo se mladinski domovi, organizacije mladoletnih, otroška zabavišča itd. Vendar bosta kljub tem mnogim novodobnim ustanovam tako zdravnik kot izkušen vzgojitelj

naša premnogo napak in izrodov teh napravi ki bi se dale z lahkoto odpraviti, ako bi spoznali zmoto.

Nekaj primerov: Šola ali društvo naprav, izlet. Udelež se ga otroci — a šele pozno v noč se vrnejo utrujeni in izmučeni domov. Od prevelike utrujenosti ne morejo zaspati in posledice tega večinoma več škodujejo nego je koristilo gibanje na svežem zraku. Izjema, ki

je za odrasle lahko dobrot, utegne otrokom in mladoletnim silno škodovati. — Mislimo tudi na javne prireditve, ki mnogokrat trajajo pozno v noč in pri katerih otroci nimajo pravičesar iskati! Toda radi komodnosti vzamejo odrasli s seboj tudi otroke in jih tako oropajo potrebnega mirnega nočnega spanja. Nevarnosti, katerim je izpostavljena otroška duša ob prireditvah za odrasle, naj omenim le mimogrede. Vsak količkaj izkušen vzgojitelj ve, da vtisi, ki jih od takih prireditev nehoté in nezvestno otroci odneso, često rode prav slabe posledice. In vendar najdemo zlasti ob dolgih poletnih večerih premnogokrat pozno v noč otroke na javnih prostorih, na zabaviščih itd. To otroku mnogo bolj škoduje, kot prenapetost v šoli ali tudi slaba, nezadostna hrana. Dajte otrokom dosti spanja in doživeli boste čudeže na njih! Učenje v šoli jim bo lahko in v veselje, blede lica bodo izginila, v slast jim pojde tudi manj izbrana, pičla hrana. Nič ne izčrpa organizma bolj kot pomanjkanje spanja. Zdravo spanje najhitreje premaga vsako onemoglost in izmučenost in pomaga najlažje prenašati vsakdanje bridkosti in težave. Zato je zlasti naši mladini neobhodno potrebno. Potrebnejše in izdatnejše je kot vsa druga krepljena sredstva in je podlaga trdnega, odpor-

nega zdravja. Če torej ljubite svoje male, dajte jim dosti spanja in proč z zabavami, ki dražijo živčevje!

Čemu pišem o tem v listi, ki je namenjen bolj dekletom kot staršem in vzgojiteljem? Prvič, ker mnoge od vas že zdaj nadomeščate mater ali ji vsaj pomagata pri vzgoji mlajših bratcev in sestic; drugič, ker bodo mnoge od vas kot bodoče matere same ravnale z otroci tako, kot sedaj vidijo na drugih. Tretjič, ker je marsikatera mlada čitateljica še nerazvito dekle, kateri bi izdatno spanje mnogo več koristilo nego udeležba pri društvenih ali drugih prireditvah, ki kratijo spanje. Zato naj rajši izbere prvo! Bolje bo za njeno dušo in telo in tudi — blagajno njeno. Saj je znano, koliko požro take prireditve. Kje naj jemlje siromašna, številna družina za vse to, ko ji v današnjih časih večkrat nedostaja sredstev za najpotrebnejšo hrano in obleko? In vendar vemo vse, s kako težkim srcem matere odbijejo prošnjo svojim ljubljankam. Ne delajte jim torej srca še težjega! Odrecite se prostovoljno nepotrebnemu veseljačenju zlasti še, dokler same ne zaslužite za vse potrebno! S tem tudi najbolj utrjujete svoj značaj, ki je največja dika vsakega dobrega dekleta.

Angela Grčarjeva.

○○

VPRAŠANJA IZ ŽIVLJENJA.

Nov kotichek v našem listu. Uvedli smo ga na željo mnogih. Naslov pove, kaj se bo v njem obravnavalo — vprašanja iz življenja, zunanega, vsakdanjega življenja. Gospa Selma se rada omejuje bolj na notranjo stran življenja in tudi pisma nanjo so te vrste. Naj pri tem ostane. Toda mnoge Vigrednice bi rade deset in sto reči vprašale, ki ne spadajo ravno pod naslov Od srca do srca. Z novim kotichek bo tudi njim ustrezno. V tem kotichek bodo našla svoj prostor vsa mogoča vprašanja, ki se tičejo zdravstva, gospodinjstva, vzgoje, socialnega življenja itd., itd. Torej le brez skrbi vprašujte! Uredništvo se bo na vso moč potrudilo, da bo s pomočjo raznih strokovnjakinj in strokovnjakov zadovoljivo na vse odgovarjalo. Ker je pa na marsikako življensko vprašanje mogoč zelo različen odgovor in je težko vselej odločiti, kateri je najboljši, bomo včasih priobčili na tem mestu zgolj vprašanje, za odgovor bodo pa naprošene bolj izkušene Vigrednice same, ki bodo gotovo iz svojihkušenj rade drugim delile. Torej bo ta kotichek jako zanimiv. Vprašanja pošiljajte uredništvu.

Deklé, skrbí za lase! Ženske smo opravičeno ponosne na svoje lase. Ti dolgi, valoviti kodri, polni svetle mehkobe, puhteči od finega vonja! Ali si morete misliti lepšo krasoto na ženski glavi? Sicer pravi pregovor: „Dolgi lasje, kratka pamet“, pa vendar ni ženske, ki si ne

bi želela dolgih, lepih las. Poglejmo, kako moramo skrbeti za svoje lase, da ostanejo lepi.

Lepi lasje morajo biti dolgi in gosti. Lasje rastejo iz kože na glavi. V kožo imajo zasajene svoje korenine. Kar je za rastlino zemlja, to je lasem koža. Kri pa jim služi za hrano. Čim več in čim boljša kri prihaja do lasnih korenin, tem bolj rastejo lasje, tem močnejši so. Zato slabokrvne in bolehné ženske navadno nimajo dolgih in gostih las. Tudi jim hitro izpadajo. Lasje se neprestano menjavajo. Povprečno jih izpade na dan okrog 50. Štejte jih pri sebi! Če jih boste naštele več dni po vrsti precej več nego 50, vedite, da boste kmalu izgubile dolge in goste lase. Lasje rabijo torej predvsem dobre in vedno sveže krvi.

Lepi lasje pa morajo biti mehki in svetli. Voljnost in svetlost daje lasem loj, ki se cedi iz prav majhnih luknjic v koži in leze prav počasi po laseh kakor olje po stenju. Brez loja so lasje suhi, trdi, motni in se radi lomijo. Biti pa mora ta loj svež. Če se strdi na laseh, lasje izgube lesk in postanejo nekam pusti in debeli. Skrbí tedaj, da imaš po laseh vedno dovolj svežega loja!

Lepi lasje naj imajo tudi fin, prijeten vonj! Neprijetno kot po žaltovem maslu diše zamenjeni lasje. Maščoba na laseh se namreč začne kmalu razkrajati, gniti. Od te gnile maščobe prihaja oni neprijetni, odbijajoči duh. Nov vzrok, de skrbíš za svež loj na glavi!

Kakor vidimo, že narava sama skrbi za lepoto las. Naše delo bodi, da pri tem narave ne oviramo, ampak jo marljivo podpiramo. V ta namen nam služijo zlasti tri sredstva: izmivanje kože na glavi, česanje in mazanje las.

Najmanj vsak mesec, po potrebi pa še večkrat na mesec si je treba izmiti kožo med lasmi. S časom se namreč nabere med lasmi cela plast luskin. To je strjen in posušen loj, pomešan s prahom, ki se useda na glavo. Ta prah onesnaži lase, zamaši v koži vse luknjice, da se ne more izločati iz njih toli potrebni loj in se širiti po laseh. Tudi zabranjuje dostop svežemu zraku do kože, kar ovira zadosten dotok krvi do las. Tako je prahaj velik krivec, da lasje prezgodaj izpadajo. Zato si ga moramo skrbno izmivati z gorko vodo. Ker pa sama voda ne raztaplja maščobe, je treba vodi primešati nekaj špirta ali boraksa. Tudi je dobro drgniti z rumenjakom in potem izplakniti z gorko vodo. Mrzla voda lasem škoduje. Mokre lase si je treba primerno obrisati, da se glava preveč ne ohladi.

Česanje! Lase si moramo česati vsak dan, če mogoče, celo dvakrat na dan. S česanjem ne spravimo las samo v lep, prikupen red, temveč tudi največ pripomoremo, da si vedno sproti zdrgnemo z las strjeni loj ter prah. Zaeno se pri česanju lasje po vsej dolžini namažejo s svežim lojem, ki se samodsebe le počasi pomika proti koncu las. Tako ravno česanje največ pripomore, da ostanejo lasje čisti, voljni in svetli, zaeno pa vsled vedno svežega loja tudi lepo prijetno dišeči. Zapomnimo si: Ni lepih las brez pogostega česanja! Česati pa je treba na lahno, ne s silo, ker sila nikjer ni dobra.

Če se na glavi nabira premalo loja ali kadar smo si izmle lase, tedaj jih je dobro namazati s kako maščobo, da se lasje preveč ne lomijo. Bog pa obvaruj, da bi si lase namazale z maslom ali celo s petrolejem! Kako to smrdi in odbija! Najpripravnejše in najcenejše je pač par kapljic oljčnega olja.

Na splošno naj opozorim, da je lasem trdo vezanje ali zavijanje ali nategovanje pri spletnju vsekakor škodljivo. Vse to zabranjuje prost dostop zraku do kože ter loju do las. Vrh tega vedno nategovanje nazadnje vendarle premaga živlensko moč las, da se udajo surovi sili in izpadejo.

Dekle, varuj svoj kras! Če ga zanemariš, ti ga nobeno barvilo in nobeno mazilo s še tako lepim imenom ne prinese nazaj!

Anita Premru, Tržič.

Radovedka. Prav, da si se oglasila. — Praviš, da imaš lep usnjat klobuček, da te pa vedno glava boli, kadar ga imaš dalje časa na glavi, dočim tega pri drugih svojih pokrivalih nisi opazila.

Res je kriv klobuček; to pa zaradi tega, ker je usnje gosto in ne propušča zraka. Podobno kakor pljuča, diha tudi naša koža. Odvzemi ji zrak in čutila boš pritisk, napetost in bolečino. Da se more vršiti dihanje in izparivanje kože v redu, morajo biti obleka in pokrivalo propustni, ne preveč gosti. Zlasti poleti, ko je izparivanje močnejše. Zato so usnjata pokrivala — posebno za poletje — iz zdravstvenih ozirov nepriporočljiva. *Zdravnica.*

•••••

OD SRCA DO SRCA. (POMENKI Z GOSPO SELMO.)

Ladjica. Ne boj se, draga, pridi in pogosto pridi ter povej mnogo! Čakala Te bom in skupno hočeva hoditi! Kako zelo me je razveselila Tvoja iskrena želja: „Postala bi rada značajna, a kljub vsemu prizadevanju in samopremagovanju ne morem priti do tega.“ Ta želja sama je že tako lepa in vzvišena, da Te lahko zavidajo zanj mnoge sovrstnice; kajti: že si na poti, ki vodi k značaju. Vedi pa, da to ni pot enega dneva, ampak dolga pot, ki pa gotovo vodi do cilja! Ali bi ne hotela drugič pisati svoji mami malo obširneje? Dotlej pa Bog s Teboj!

Nežna cvetka. Ali si huda, ker Ti odgovarjam jaz mesto gospe Marje? Vse njene varovanke sem prevzela jaz in zato tudi Tebe prav srčno pozdravljam v našem prirčno domačem krogu. In prav posebno še zato, ker Ti je umrla zlata mamica! Ali se hočeš zaupati meni? Prav rada bom poslušala vse, „kar bi nji potožila, zaupala skeleče rane in zaupno povedala tudi vesele novice.“ Vse, vse me bo

zanimalo, le kmalu zopet pridi! Saj Te vedno pričakuje Tvoja mamica!

Zvezdica I. Iskreno me veseli, da si zaupno prišla tudi k meni. Le ne boj se in povej vse, kar Te teži! Razumem Te prav dobro, da Ti je srce nemirno, da hrepeni po ljubezni, da želi razumevanja. Tako je človeško srce: nemirno je, dokler ne počiva v Bogu, kakor pravi sv. Avgustin. — Kako s veseljem sem čitala Tvojo srčno željo, „postati malim voditeljica in jih vzgojiti v značajne in požrtvovalne Orlice, da bi služile vzvišenim idealom in se oklenile krščanskih načel, katera so edino prava“. Zvezdica, bodi jim zvezda — vodnica in v tem najde uteho vse Tvoje hrepenenja! Oglasi se kmalu zopet!

Pozabljena vijolica v grmu. Težava, o kateri si zaupno poročala gospe Marji, je po njenem odhodu postala tudi moja skrb. Odgovarjam Ti za danes s tem, da pritrdim vsemu, kar si storila v prvem delu, zlasti še to, da si obvestila mamico. V drugem delu pa so neka-

tera protislovja, katerih brez Tvoje pomoči ne morem premestiti. Ker je stvar za Tebe, za Tvoj srčni mir in Tvoje nadaljnje življenje temeljne važnosti, Te iskreno prosim, piši mi o drugem delu nekoliko obširneje! Tvoj klic po pomoči in dalje: „Bojim se in trepetam, ko bo treba storiti odločilni korak,“ me je napolnilo z resno skrbjo. Zato pridi čimprej z nekoliko obširnejšim pojasnilom! Dotlej pa Te prav prisrčno priporočam božjemu razsvitljenju.

Solčna roža. Bog Te živi, moja draga! Ali veš, kaj sem si mislila, ko sem prečitala Tvoje pismo? „Če je moja solčna roža z vztrajno voljo vse to dosegla, kako lepa mora biti njena notranjost!“ O daj, prosim Te, od te svoje bogate notranjosti vsaj nekaj svoji okolici! Vem, da to že itak storiš, a rada bi, da odganjaš tudi drugim malodušnost, plahost in sebičnost! Ne skrivaj dragocenega recepta svoje lastne vzgoje k značaju in jekleni trdnosti, ki si jo dosegla! — Iz Tvojega življenjepisa, ki ga tako lepo podajaš, izprevidim vseskozi trdo in vztrajno delo. In zopet, tu mi je Tvoje ime, Solčna roža tako prikladno! Kakor solčna roža obrača svoj cvet vedno proti solncu, tako je Tvoja duša bila gotovo pri vsem vztrajnem delu trajno obrnjena v večno Solnce, ki jo je s Svojimi večnimi žarki dvigalo k Sebi. — Da ni toliko Tvojih sestic, ki nestrpnost čakajo na odgovor, bi bila najrajši celo Tvoje pismo vstavila v Vigred. A moram se posloviti, moja Solčna roža, v mislih pa bom še večkrat pri Tebi. Pridi kmalu zopet.

Cvetna draga. Seveda Ti postanem mamica, saj sem že! Le pridi in vse mi povej! Ne bi verjela, da si tako boječa! Saj praviš, da si

se z gospo Marjo tako dobro razumela, pa bi se mene bala? Saj sva si vendar čisto domači in jaz Te že poznam. Le v tem si nisem na jasnem, če Ti je gospa Marja tudi svetovala, da zaradi svoje uboge prijateljice pustiš delo v krožku? Meni se pa vse tako zdi, da Ti ona ni tega svetovala. In veš, iz česa to sklepam? Ker se Ti že oglašalo malo vest, ali ne? Le malo pomisli sama! — Sploh pa sem vso Tvojo zadevo prav srčno izročila nebeški Mamici, ki Ti gotovo pomaga! — Za danes Ti prav posebno polagam na srce: Glej, da zaradi skrbi za svojo ubogo prijateljico ne zanemariš katerekoli svoje dolžnosti! — Prav zelo pa pričakujem zopetnih poročil. Bog z Vama!

Zvezdica II. Kakor vidiš, si je Tvoje nežno ime izbrala pred Teboj že ena izmed Tvojih sestic. Upam pa, da kljub temu najdeš odgovor, ki je Tebi namenjen. Veseli me, da si premagala strah in vendar segla po peresu. — Nekoliko navodil najdeš za svoje delo morebiti v odgovoru Tonji v 3. števu. Vigredi, ali pa vsaj tolažbe in opore pri svojem delu. Na vsak način pa se lahko obrneš na Orliško podzvezo, ki Ti bo radevolje poslala nasvetov in navodil. In prav kmalu stori to! — Tekme pa so res, kakor sama praviš, duša vsakega krožka. Poizkusi še enkrat navdušiti sestre zanje in jim povej, da gre tukaj za splošno žensko izobrazbo. Neizobražene in neolikane vendar ne marajo biti? — Toda zdaj še besedico Tebi! Ali veš, da občudujem Tvojo nesebičnost? Niti besedice ne črhneš o svojih željah in potrebah! Kako si vendar požrtvovalna: pozabljaš sebe, da pomagaš drugim! Pridi kmalu zopet in povej tudi o sebi kaj!

SESTRE SESTRAM.

Stari trg pri Ložu. Dne 1. marca se je tudi pri nas pričel že dolgo zaželeni in težko pričakovani gospodinjski tečaj. Vendar bi ga tudi sedaj najbrž še ne bilo, da ni Oška P. sama začela prirejati takih tečajev, za kar ji moramo biti vsa dekleta zlasti pa Orlice iz srca hvaležne. Na tem polju se bo prav gotovo v vsakem kraju in v vsakem krožku našla velika, neobdelana njiva, ki jo bo treba temeljito izorati, da bo rodila lepe sadove. Kako zelo potreben nam je kmetiskim dekletom pouk v gospodinjstvu, uvidevamo šele sedaj, ko tečaj že imamo. Toda poleg kuhanja in šivanja se učimo tudi vzgajati same sebe v plemenite, krepke značaje. Naša voditeljica gospodinjskega tečaja gdč. Petriceva se trudi na vse načine, da bi nam v kratki dobi šestih tednov podala kar

največ mogoče. Ker je ta učna doba tako pičlo odmerjena in bi dekletom pozneje, ko se prične delo na polju, ne bilo več mogoče obiskovati tečaja, priporočamo se Oški P. že sedaj, da nam v jeseni zopet omogoči gospodinjski tečaj, ki naj bi izpopolnil prvega. — Na drugem mestu pa imam poročati manj veselo novico. Ponesrečila se nam je akademija, ki smo jo namerjale prirediti 9. marca. Vem, da ste radovedne, kaj neki se je zgodilo? Takoj odgovorim. Po naši dolini je brila tisti dan taka neznanska burja, da bi bila kakega bolj suhega človeka prav lahko odnesla, in ker me nismo hotele biti vzrok kake podobne nesreče, smo akademijo preložile na 16. marca. Kogar Bog ljubi, tega tepe! Bog živi!

Kvaternikova.

TVOJA DOMAČA KNJIŽNICA.

Božja roka. Igra v 5 dejanjih za samo ženske vloge. Priredil Jos. Volc. Dobi se v Ljubljani pri Ničmanu in stane 10 Din. — Orliški krožki bodo poleg drugih dekliskih organizacij

g. pisatelju gotovo na vso moč hvaležni za to lepo igro. Je skoraj gotovo najboljša te vrste, kar jih je doslej v slovenskem jeziku na papirju. Mnogo se bo igrala. Lahko upozorljiva,

precej dejanja, lep, tu in tam izboren jezik. (Brez pogrškov sicer ni, n. pr.: sveta iskati, prav: sveta iskati. V pisavi se to sicer malo pozna, v izgovarjavi pa zelo). G. pisatelju damo dober svet: Naj izda še več takih iger, hvaležnosti mu gotovo ne bo manjkalo od strani naših deklet. Želimo, da našega sveta ne prezre.

Bende, Pohojena greda. Zbirka pesmi. Dobi se v vseh knjigarnah in stane 20 Din. — Avtor nam je poslal knjigo v oceno.

Ženski svet. Mesečni list, izhaja v Trstu. Za Jugoslavijo 48 Din, s krajno prilogo pa 60 Din. Uprava za Jugoslavijo je v Ljubljani, Karlovska cesta 20. — Do minulega novega leta so izhajali v Julijski Krajini trije ženski listi: Slovenka, Jadranka in Ženski svet. Z novim letom so se strnili v eno skupno glasilo slovenskega ženstva pod imenom Ženski svet. List kaže, da se vestno drži v prvi številki napovedanega programa: Obdarovale ga bodo (namreč neustrašene Pirmorke svoj list) s pestrim programom slovstvenih, zabavnih in poučnih spisov izpod peresa najodličnejših slovenskih pisateljic in pisateljev. Posebno pozornost bodo posvečale rubriki „Izvestja“, ki bo obsegala zanimiva poročila iz ženskega sveta. List bodo spremljale stalne priloge z načrti za ženska

ročna dela in modne krojne pole. — Premožnejšim Vigrednicam bodi list že zavoljo toplih simpatij do sester onkraj državne meje krepko priporočen.

Z naših gora I. Zbirka novel in črtic. Spisal Pavel Perko. Založil Anton Slatnar v Kamniku. Knjiga šteje 200 strani in stane 26 Din. Dobi se v vseh knjigarnah. — Prav pomladansko vesel pojav je ta knjiga župnika Perkota. Naše ljudstvo si želi dobrega branja in lepa knjiga mu je izmed najlepših darov. Perko je pravi ljudski pisatelj. Z bistrim očesom in ljubečim srcem opazuje svoje ljudstvo, odkriva na njem mnogo lepega in to lepo slika na papir v izrazitem domačem jeziku, da prebiraš knjigo s slastjo in izrednim užitkom od prve do zadnje strani. Prav posebno bodi knjiga priporočena našim Vigrednicam, saj je opisanih v njej toliko deklških značajev in toliko zgodb iz deklškega življenja, da se nam zdi: Perko je hotel s to knjigo slovenskemu dekletu pokloniti z najlepšimi narodnimi motivi okrašen velikonočni piruh. Zato, mladenke, sežite po tej knjigi! Tudi zunanja oprema je jako prikupna in ve ljubite lepoto povsod. V prihodnji številki bomo ponatisnili kratek izvleček iz ene Perkotovih povesti.

o o o

UREDNIŠKA MOLČEČNOST.

Marion Mirena. — „Da mi boste tako pordrli veselje, tega si pa tudi ne bi nadejala. Parkrat še poizkusim, če ne bo, še vedno lahko končam.“ Tako pišete. Toda brez potrebe ta potrost. Odkrita beseda ne sme jemati veselja, temuč nasprotno. Zato danes še bolj odkrito kot zadnjič. Sami pravite, da so to prvi poizkusi. Vidite, o prvih poizkusih že a priori menda ne morete pričakovati, da bi prišli v tisk. Veliko jim še manjka do dobrih pesmi. Tudi slovnic! Da bi Vam pa jaz za vsako posamezno pesemco tolmačil napake, prav zares nimam ne časa ne prostora. Dobi si morate drugega učitelja. Ob koncu pisma pravite, da boste eventuelno novo zavrnitev od moje strani vzeli za pokoro. Ta misel ni napačna, saj je ravno postna doba v tekočem cerkvenem letu. Poleg tega še nekaj: Če je Vaše pesnikovanje bolj zunanja želja kot notranja potreba, boste te-le vrste prebrala, se razhujala, sežgala svoje pesmi in si potresla glavo s pepelom pokore. Če ste pa res pesnica, boste za nekaj časa sicer nehala pošiljati, toda učila se boste, učila, pesnikovala dalje in nekoč vzcvetela v Bog ve katerem letniku „Vigredi“. Toda tudi v tem slučaju bo dobro, če storite vse v duhu pokore. — Bog živi!

Vijolica. — Bog daj, da bi pomlad nikoli ne izginila iz Vašega srca. Saj ji tako prijazno poje Vaša pesem: „Tudi v mojem srcu biva —

vsa cvetoča, mlada mila“. — Z „Vigredjo“ se pa ta Vaša „Pomlad“ ni mogla sprijazniti.

D...a Pel-va. — Sicer se letošnja zima zares tečno dolgo noče umakniti, vendar ne kaže, da bi v aprilsko številko tiskal Vaše doživetje v lepi zimski prirodi. Bo menda vendar Bog dal, da bomo takrat že prav pomladno razporejeni. Za drugo zato boste pa gotovo že kaj lepšega napisala, zato prepuščam poslani spis nirvani požrešne peči, ki vsled dolge zime še ni čisto ugasnila.

Starešinka na Dov. — Na eno vprašanje najdete odgovor pod novo rubriko našega lista, na drugo bo menda za letos že prepozno. Sicer pa mnogo takega pove „Domoljub“. Upam, da bo z novim kotičkom tudi Vam ustrezno. Bog živi!

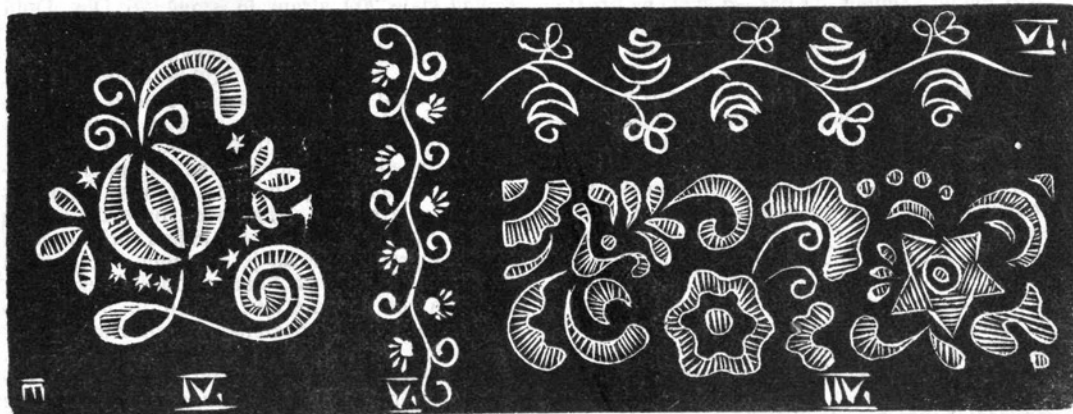
T. H. v. Ž. — Žal, „Naša dekleta“ pa ne bodo za „Vigred“. So le premalo mikavna. Takih Mink, ki zmerjajo Tončke s teleti in celo z b...i, ne ljubi „Vigred“. Pozdravljeni!

Cvetna draga. — Lepa hvala za poslano. Za to številko prepozno, prihodnjič pride gotovo. Ostanite nam stalna sotrudnica za take in podobne reči in pa, prosim, pošljite mi tudi svoj natančni naslov.

M. Fontana. — Nadaljujte! Osamosvojiti se bo še treba. Ali niste zaenkrat še precej pod vplivom pisateljev, ki so ljubljenci Vaših prostih ur? Upam, da najdete polagoma svoji misli svoj izraz.

ZA OČI IN ROKE.

V 3. šte. Vigredi smo pozabili na zaporedne številke, ki bi bile 1. 2. 3. Zato danes nadaljujemo s šte. 4. Pri naročanju zaželenih vzorcov bo treba navesti poleg že omenjenega še zaporedno številko, da se izognemo vsaki pomoti. (Štev. VII. je pomotoma taka: IIV.)

Štev. IV. Monogram LO, vezen v eni ali v treh barvah ali v angleškem vbodu (rišelje.)

Štev. V. VI. Lahki bordurici za prtiče in zavese (posebno za kuhinjske), pa tudi za kaj drugega.

Štev. VII. Bordurica vezena na bolgarski način v najrazličnejših barvah, uporabna posebno za bluze.

Štev. VIII. Bordura iz nagelčjkov za bluze, prte, zavese, . . . izvedljiva na več načinov.

Štev. IX. Bordura iz vrtnic; cveti z rdečo barvo, listi z zeleno.

Štev. X. Monogrami za robce.

O p o m b a. Poljubni monogrami, mali in veliki, preprosti in umetno okrašeni, so na željo na razpolago. 10 monogramov istih začetnic v razni obliki in velikosti stane 10 Din. Naročajo se pri upravi Vigredi, Ljubljana, Ljudski dom. Istotam ostali vzorci z navedbo velikosti in namena.

„Vigred“ izhaja po možnosti vsak mesec. List izdaja Orliška podzveza v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljudskem domu. Za članice je list plačan s članarino, za druge stane 25 Din; če se naroči vsaj 15 izvodov na en naslov, le 20 Din.

Odg. urednica: Cilka Krekova.

Tisk tiskarne Tiskovnega društva Kranj.

2269—24